

"و جعلنا من الماء كل شيء حي"

"و از آب هر چیزی را زنده گردانیدیم"

اصول رفتارشناسی حیوانات

www.ketab.ir

مولفین:

دکتر بهاره شفیق زاده

دکتر بهزاد شفیعی

دکتر علیرضا رضوی

سرشناسه : شفیق زاده، بهاره، ۱۳۶۸ -
 عنوان و نام پدیدآور: اصول رفتارشناسی حیوانات/ مولفین بهاره شفیق زاده، بهزاد شفیعی، علیرضا رضوی.
 مشخصات نشر: تهران: مرز دانش، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۴۴ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۸۰-۹۶-۱
 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
 موضوع: حیوان‌ها -- عادات و رفتار
 موضوع: Animal behavior
 شناسه افزوده: شفیعی علویچه، بهزاد، ۱۳۶۷ -
 شناسه افزوده: رضوی، علیرضا، ۱۳۷۸ -
 رده بندی کنگره: QL۷۵۱
 رده بندی دیویی: ۵/۵۹۱
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۲۸۲۶
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

انتشارات مرز دانش

مرکز چاپ و توزیع کتاب دانشگاهی

www.marzadanesh.ir

نام کتاب	: اصول رفتارشناسی حیوانات
نویسندگان	: بهاره شفیق زاده - بهزاد شفیعی علویچه - سید علیرضا رضوی
ناشر	: انتشارات مرز دانش
چاپ	: دولت علم
نوبت و سال چاپ	: اول ۱۴۰۰
تیراژ	: ۵۰۰ نسخه
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۶۸۸۰ - ۹۶ - ۱
قیمت	: ۴۰,۰۰۰ تومان

ناظر فنی: محمد غلامی

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ابوریحان - کوچه عنصری پلاک ۱۱

تلفن ۶۶۴۰۳۶۵۰ همراه: ۰۹۱۲۳۷۱۴۰۳۱

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - بین خیابان ۱۲ فروردین و فخر رازی - پاساژ فروزنده - طبقه منفی ۱

واحد ۲۲۸ تلفن: ۶۶۹۷۹۲۰۸-۶۶۹۷۹۲۱۳

www.marzadanesh.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۶	پیشگفتار
۸	رفتار شناختی
۸	آموختن و حافظه
۹	ساعاتهای بیولوژیکی
۹	جهت یابی
۱۰	الگوهای سازمان اجتماعی
۱۰	جوامع حشرات
۱۱	جوامع مهره داران
۱۴	رفتار و تولیدات حیوان:
۱۵	رفتارها و دامپزشکی:
۱۵	رفتارهای تولید مثلی در جنس نر و ماده
۱۵	توانایی تولید مثل:
۱۶	عوامل تحریک کننده:
۱۷	پاسخهای سیستم تولید مثلی به تغییرات فصلی و آب و هوایی:
۱۹	رفتار تولید مثلی در جنس ماده:
۲۰	ویژگیها و خصوصیات دوره فحلی:
۲۳	رفتارهای فحلی در گونههای مختلف دام:
۲۵	انواع رفتارهای فحلی در حیوانات اهلی:
۲۹	رفتارهای تولید مثلی در جنس نر:
۳۰	ویژگیهای رفتاری جنس نر:
۳۱	عوامل مؤثر بر رفتارهای جنسی نر:
۳۳	جفتگیری (Copulation):
۳۴	ناتوانی جنسی
۳۴	رفتارهای جنینی:
۳۶	رفتارهای زایمان (Parturient behavior):
۳۹	ویژگیهای مراحل مختلف زایمان:

رفتارشناسی جانوری یا کردارشناسی علميست که به مطالعه رفتار جانداران می پردازد. این علم یکی از شاخه های جانورشناسی به حساب می آید .

علم جانورشناسی مدرن که جهشی در پیشرفت شناخت سایر جانداران بوده است، از سال ۱۹۳۰ و به وسیله کارل فون فریش، نیکولاس تینبرگن و کونراد لورنز پایه ریزی شد .

این علم در ایران شناخته شده نیست و به صورت آکادمیک مطرح نمی باشد. فلذا به عنوان قدم های اول می توان برای آن پیش زمینه هایی ایجاد کرد که هدف اصلی این کتاب نیز همین موضوع است.

ز رنوس مباحث اتولوژی، می توان به بررسی نحوه تعامل غریزه و محیط در تکوین رفتارهای جانوران، بررسی انگیزش و مطالعه تطبیقی یادگیری و شرطی شدن ها اشاره نمود .

فرایندهای رفتاری همانند سایر خصوصیات و فعالیتهای جاندار در اصل تحت کنترل ژنتیکی قرار دارند. بنابراین نوع رفتاری که یک جاندار از خود بروز می دهد، اجباری است و لااقل تا حدی توسط اطلاعات ژنتیکی که به ارث برده تعیین می شود. مثلاً مردم تا حدی از آن رو می توانند باهم صحبت کنند که ژنهای لازم برای رشد ماهیچه ها و سایر اجزای دهان و حلق را که برای حرف زدن لازمند به ارث برده اند.

ما جنبه های ویژه ای از رفتار ، بر تجربه استوارند و مکانیسمهای غیر ژنتیکی آنها را در کنترل دارند. در عین حال ، با آنکه عوامل ارثی و آموخته شده در هر گونه نقش دارند، تاثیر نسبت این دو گروه ، بر روی رفتارهای مختلف فرق می کند. این تاثیر نسبی ، معمولاً از روی میزان تعدیل پذیری یک فرایند رفتاری ، سنجیده می شود. بر این اساس سه نوع رفتار عمومی با نامهای واکنشی ، فعال و شناختی داریم .